

Frecvența și cantitatea de lapte administrat vițelilor de lapte

Imagine: Gröbbacher, BOKU

Această fișă informativă se bazează pe Lidfors, Lena și Hernandez, Carlos E. (2023). Mini-recenzie – Frecvența și cantitatea de lapte administrate vițelilor de lapte. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7794436>

Biologia și nevoile vițelilor

În unele țări din UE se obișnuiește să se hrănească vițelii cu lapte (sau cu înlocuitor de lapte) o singură dată pe zi (OAD) pentru a reduce forța de muncă. Cu toate acestea, această practică poate restricționa nevoile comportamentale și fiziologice ale unui vițel, în special dacă are vârsta mai puțin de 3 săptămâni.

Vițelii pre rumegători (înainte de înțârcare) ar trebui să primească o cantitate de lapte egală cu 20 % din greutatea lor la naștere, administrate în cel puțin două mese pe zi. În mod ideal, aceștia ar trebui hrăniți din găleți cu tetine, deoarece vițelii sunt foarte motivați să prezinte comportamentul de supt.

Volumul de lapte (înlocuitor) care poate fi administrat prin hrănirea OAD este puțin probabil să satisfacă nevoile comportamentale și nutriționale ale vițelului, motiv pentru care acest lucru este considerat o potențială problemă de bunăstare (a se vedea **fișa tematică "Frecvența și cantitatea de lapte administrat vițelilor"** pentru mai multe detalii).

Cerințe legale

Directiva 2008/119/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 stabilește standardele minime pentru protecția vițelilor.

"vițel" înseamnă o bovină în vârstă de până la șase luni".

(Articolul 2, alineatul (1).)

"Tuturor vițelilor trebuie să li se asigure o dietă adecvată, adaptată vârstei, greutatei și nevoilor lor comportamentale și fiziologice, pentru a promova sănătatea și bunăstarea. În acest scop, hrana lor

trebuie să conțină suficient fier pentru a asigura un nivel mediu de hemoglobină în sânge de cel puțin 4,5 mmol/litru, iar pentru fiecare vițel cu vârsta de peste două săptămâni trebuie să se asigure o rație zilnică minimă de alimente fibroase, cantitatea fiind majorată de la 50 g la 250 g pe zi pentru vițelii cu vârsta cuprinsă între opt și 20 de săptămâni". Vițelii nu trebuie să aibă botniță.

(Anexa 1, 11.)"

"Toți vițelii trebuie hrăniți cel puțin de două ori pe zi. În cazul în care vițelii sunt adăpostiți în grupuri și nu sunt hrăniți ad libitum sau printr-un sistem de hrănire automată, fiecare vițel trebuie să aibă acces la hrană în același timp cu ceilalți din grup."

(Anexa 1, 12.)

Metoda

Pentru a evalua dacă vițelilor li se asigură o alimentație adecvată, adaptată vârstei, greutatei și nevoilor comportamentale și fiziologice, se obțin de la fermier informații privind rutina de hrănire a vițelilor (frecvență, cantitate).

Deoarece vițelii cu vârsta mai mică de 6 săptămâni nu sunt capabili să compenseze cantitatea scăzută de lapte prin creșterea consumului de hrană solidă, este de așteptat ca acest lucru să se reflecte într-o creștere scăzută în greutate. Prin urmare, verificarea stării corporale a vițelilor poate fi considerată un indicator pentru a identifica rutinele de hrănire care compromit bunăstarea animalelor (gradul 2 sau mai mic pe o scară de 1-5 a stării corporale).

Subalimentarea poate fi vizibilă și printr-o blană ternă și murdară și a unei poziții cocoșate. Comportamentele vițelilor care indică foamea (supt încrucișat, supt ale

Frecvența și cantitatea de lapte administrat vițelilor de lapte

structurile din țarc, statul în picioare/deplasarea altor viței) pot fi observate cu o incidență mai mare, în timp ce vițelii mai sătui pot fi observați fie că se întind (culcă) și se odihnesc, fie că explorează și se joacă. O sugestie de indicatori pe bază de animale pentru evaluarea rutinelor de hrănire este oferită în paginile următoare.

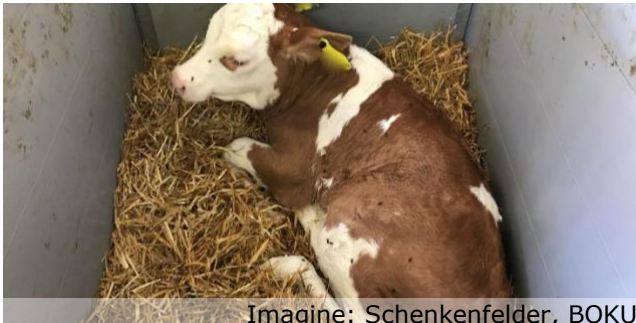

Descrierea scorurilor privind starea corporală

	Definirea gradelor de scor al condiției corporale	Exemple
1 - emaciată	<p>Extremitățile coastelor sunt ascuțite la atingere și, împreună conferă șoldului un aspect proeminent asemănător unui raft. Vertebrele individuale (procese spinoase) ale coloanei vertebrale sunt proeminente. Oasele cârlig (feselor) și ax ale șoldului (perechea de oase din spatele pelvisului), de o parte și de alta a cozii sunt bine definite. Regiunea perineală și coapsele sunt adâncite și curbate. Zona anală s-a retras, iar vulva pare proeminentă.</p>	 <p data-bbox="1150 580 1501 613">Imagine: Staaf Larsson, SLU</p>
2 - slab	<p>Capetele coastelor scurte pot fi simțite, dar acestea și vertebrele individuale sunt mai puțin vizibile. Coastele scurte nu formează un efect atât de evident de supraînălțare sau de raft. Oasele feselor și ale șoldului sunt proeminente, dar depresiunea regiunii perineale dintre ele este mai puțin severă. Zona din jurul anusului este mai puțin adâncită, iar vulva mai puțin proeminentă.</p>	 <p data-bbox="1150 922 1501 956">Imagine: Staaf Larsson, SLU</p>
3 - medie	<p>Coastele scurte pot fi simțite prin aplicarea unei presiuni ușoare. Aspectul de platformă supraînălțată/proeminentă al acestor oase a dispărut. Coloana vertebrală este o creastă rotunjită, iar oasele feselor și ale șoldului sunt rotunde și netezite. Zona anală este umplută, dar nu există urme de depunere de grăsime.</p>	 <p data-bbox="1225 1258 1501 1292">Imagine: NUWI, BOKU</p>
4 - condiție gravă	<p>Coastele scurte individuale pot fi simțite doar atunci când se aplică o presiune fermă. Împreună, acestea sunt rotunjite fără efect de structură plată. Creasta coloanei vertebrale se aplatizează în zona șoldului și a femurului și se rotunjește deasupra coapsei. Oasele șoldurilor sunt netezite, iar spațiul dintre oasele șoldurilor și coloana vertebrală este plat. Zona din jurul feselor începe să prezinte pete de depunere de grăsime.</p>	 <p data-bbox="1193 1594 1501 1628">Imagine: Kirchner, BOKU</p>
5 - gras	<p>Structura osoasă a liniei superioare a oaselor șoldului și a feselor și a coastelor scurte nu este vizibilă. Depozitele de grăsime din jurul cozii (coccisului) și de deasupra coastelor sunt evidente. Pulpele sunt curbate, pieptul și flancurile sunt grele, iar coapsa este foarte rotundă.</p>	 <p data-bbox="1246 1930 1501 1964">Imagine: Ian Findlay</p>

Descrierea stării blănii

Definiția gradelor de scor a condiției blănii	Exemple
<p>1 – blană strălucitoare</p>	<p>Blana vițelului este lucioasă și strălucitoare. Blana reflectă lumina intens, rezultând un aspect lucios și vibrant.</p> <p>Imagine: Brunet, INRAE</p>
<p>2 – blană aproape strălucitoare</p>	<p>Blana vițelului capătă o strălucire delicată. Blana reflectă lumina cu o strălucire delicată, creând o strălucire vizibilă și plăcută. Strălucirea este mai puțin pronunțată decât la gradul 1, dar evidențiază textura blănii vițelului și îi conferă un aspect lucios.</p> <p>Imagine: Schenkenfelder, BOKU</p>
<p>3 – blană intermediară strălucitoare</p>	<p>Blana reflectă lumina în mod uniform, creând o strălucire subtilă și naturală.</p> <p>Imagine: Gratzer, BOKU</p>
<p>4 – un pic mat</p>	<p>Blana vițelului prezintă o strălucire slabă. Blana reflectă lumina sporadic, rezultând zone dispersate de o ușoară strălucire. Cu toate acestea, strălucirea generală este încă minimă și lipsită de consistență. Poate da impresia unei străluciri subtile și inegale pe toată blana.</p> <p>Imagine: NUWI, BOKU</p>
<p>5 – mat</p>	<p>Blana vițelului pare ternă și lipsită de strălucire. Îi lipsește orice strălucire sau strălucire vizibilă, ceea ce îi conferă un aspect mat și lipsit de viață. Blana poate părea uscată sau deteriorată, lipsită de strălucirea naturală.</p> <p>Imagine: Schenkenfelder, BOKU</p>

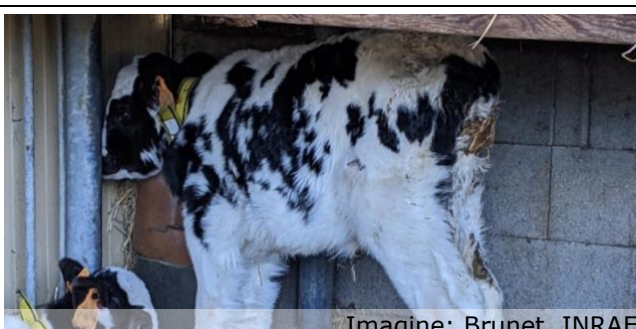

Descrierea curățeniei

Definirea gradelor de curățenie	Exemple
<p>1 - foarte curat</p>	<p>Blana este lipsită de orice murdărie, noroi sau materii fecale vizibile (0 % murdărie).</p> <p>Imagine: Gratzer, BOKU</p>
<p>2 - curat</p>	<p>Blana nu rezintă murdărie, noroi sau pete mari vizibile. Poate avea câteva pete minore sau zone mici de murdărie (de exemplu, pe articulațiile tarsiene sau carpene, pe părțile inferioare ale metatarsului) care nu sunt proeminente sau răspândite (1-9 % murdărie).</p> <p>Imagine: Gratzer, BOKU</p>
<p>3 - ceva murdărie</p>	<p>Blana prezintă pete vizibile de murdărie sau praf care nu pot fi observate cu ușurință. Murdăria poate fi prezentă pe diferite părți ale corpului vițelului, cum ar fi picioarele, burta sau spatele, și poate varia de la pete ușoare până la acumulări mai vizibile (10-19 % murdărie).</p> <p>Imagine: NUWI, BOKU</p>
<p>4 - murdar</p>	<p>20-30 % din blana vițelului este murdară de gunoi de grajd/bălegar sau pământ.</p> <p>Imagine: Winckler, BOKU</p>
<p>5 - foarte murdar</p>	<p>Mai mult de 30 % din blana vițelului este murdară de gunoi de grajd/bălegar sau pământ.</p> <p>Imagine: Schenkfelder, BOKU</p>

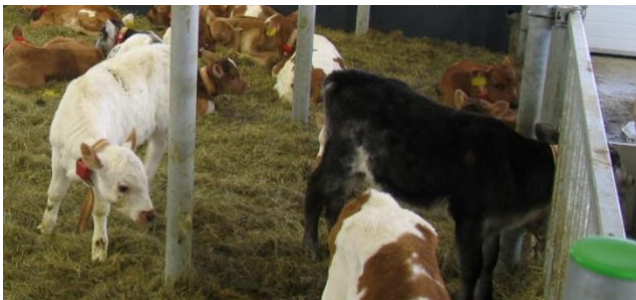

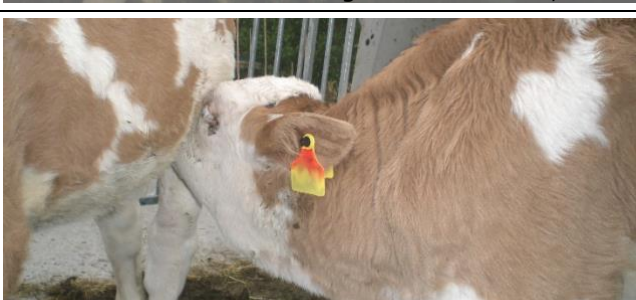

Descrierea posturii corpului în picioare

Definirea gradelor de postură a corpului în picioare	Exemple
1 - activ și atent	<p data-bbox="167 416 839 477">Vițelul este viu și se mișcă în permanență, fiind în același timp atent la ceea ce îl înconjoară.</p> <p data-bbox="1225 580 1501 609">Imagine: NUWI, BOKU</p>
2 - dreapta-sus și capul în mișcare	<p data-bbox="167 752 839 813">Vițelul stă cu picioarele bine înfipite în pământ. Capul său este în mișcare și arată atenție.</p> <p data-bbox="1107 920 1501 949">Imagine: Schenkenfelder, BOKU</p>
3 - sus-dreapta	<p data-bbox="167 1088 839 1167">Vițelul rămâne în poziție verticală, cu picioarele bine înfipite în pământ. Acesta prezintă puține semne de activitate.</p> <p data-bbox="1203 1261 1501 1290">Imagine: Gratzer, BOKU</p>
4 - oarecum cocoșat	<p data-bbox="167 1435 839 1496">Vițelul stă în picioare cu spatele ușor cocoșat (capul jos sau la același nivel cu corpul și spatele ușor arcuit).</p> <p data-bbox="1203 1601 1501 1630">Imagine: Brunet, INRAE</p>
5 - cocoșat	<p data-bbox="167 1771 839 1850">Vițelul prezintă un spate cocoșat pronunțat (capul jos și spatele arcuit).</p> <p data-bbox="1225 1937 1501 1966">Imagine: NUWI, BOKU</p>

Descrierea comportamentelor care indică foamea

Definirea gradelor de comportamente care indică foamea	Exemple
<p>1 - culcat</p> <p>Vițelul se odihnește în diferite poziții pe sol.</p>	 <p>Imagine: Rüggeberg, BOKU</p>
<p>2 - explorarea țarcului/boxei joacă</p> <p>Vițelul explorează țarcul/boxa orientându-și capul spre obiecte sau structuri ale țarcului și "scotocind", eventual adușmecându-le sau atingându-le. Vițelul manifestă un joc locomotor (sărituri, alergări, jocuri) sau un joc social cu alți viței (cap la cap, urmărire fără agresivitate).</p>	 <p>Imagine: Rüggeberg, BOKU</p>
<p>3 - în picioare sau deplasarea altor viței</p> <p>Vițelul stă în picioare și așteaptă sau deplasează alți viței (de la o tetină de hrănire care poate fi prezentă), indicând că așteaptă să fie hrănit.</p>	 <p>Imagine: Gratzer, BOKU</p>
<p>4 - lingerea/sucționarea structurilor din țarc/boxă</p> <p>Vițelul linge și/sau sugă unele părți ale țarcului/boxei (de exemplu, pereții despărțitori, barele) cu mișcări similare celor de supt încrucișat.</p>	 <p>Imagine: Größbacher, BOKU</p>
<p>5 - supt încrucișat pe alți viței</p> <p>Vițelul ia în gură o parte din corpul altui vițel (ureche, buric, scrot, sfârc...).</p>	 <p>Imagine: Größbacher, BOKU</p>

Recomandare pentru inspecție

Următoarele informații referitoare la mărimea șeptelului și la obiceiurile de hrănire se obțin de la fermier:

Criteriul	
Numărul total de viței	_____
Numărul de mese zilnice furnizate	_____
Lapte (înlocuitor)	_____ ori pe zi
Concentrate	_____ ori pe zi
Furaje grosiere	_____ ori pe zi
Vârsta la care se introduce hrana solidă	_____ săptămâni
Cantitatea de lapte (înlocuitor) administrată	
per masă	_____ L $\triangleq$ _____ % din greutatea la naștere
pe zi	_____ L $\triangleq$ _____ % din greutatea la naștere

Evaluarea prevalenței la nivel de efectiv a următoarelor măsuri bazate pe animale ajută la stabilirea dacă vițelii sunt hrăniți cu lapte în mod adecvat:

Măsură bazată pe animale	Clasa 1			Gradul 2			Gradul 3			Clasa 4			Clasa 5		
	# ¹	P ²	T _r ³	#	P	T _r	#	P	T _r	#	P	T _r	#	P	T _r
Starea corpului			0			<30			>60			<10			0
Măsură bazată pe animale	Clasele 1 și 2			Clasa 3			Clasa 4			Clasa 5					
	#	P	T _r	#	P	T _r	#	P	T _r	#	P	T _r			
Starea blănii						>80			<15			<5			0
Curățenie						>80			<15			<5			0
Postura corpului în picioare						>80			<20			0			0
Comportamente care indică foamea						>80			<15			<5			0

¹Numărul de viței în clasificarea respectivă.

²Prevalența la nivel de efectivul de animale, calculată astfel $P[\%] = \frac{\# [\text{Numărul de viței din clasificarea respectivă}]}{\text{Numărul total de viței}} \times 100$.

³Pragul recomandat T_r exprimat ca prevalență la nivelul efectivului în %.